

Львівський національний університет ім.Івана Франка

Кафедра статистики
Факультет економічний

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан економічного факультету
_____ проф. Панчишин С.М.
" ____ " _____ 2006 р.

Робоча навчальна програма

Предмет **Фінансова і банківська статистика**
Спеціальність **Банківська справа**
Факультет **Економічний**
Форма навчання: **Денна / Заочна**

Виписка з навчального плану

№ семестру	К-сть годин	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Залік	Іспит	СР
7	54	36	18		+	+		24

Затверджено
на засіданні кафедри статистики
Протокол № від " " серпня 2006 р.
Завідувач кафедри
_____ проф. Матковський С.О.

АНОТАЦІЯ

Курс “Фінансова і банківська статистика” є однією з галузей соціально-економічної статистики. Фінансовою і банківською статистикою досліджуються кількісні характеристики процесів та явищ, які пов’язані з фінансовою та банківською сферою. Посилення ролі статистики фінансів і банківської справи пов’язано перед усім з підвищенням значення та уваги до фінансів загалом, та певних фінансово-економічних категорій – бюджет, кредит, податок, прибуток т. ін. – зокрема, з новими значно більшими вимогами та завданнями до статистичної інформації, а також пов’язано з виникненням нових для економіки країни форм власності, нової банківської системи, більш складних економічних відносин, значною відкритістю світовому економічному співтовариству. Згадані процеси потребують статистичного осмислення та об’єктивної оцінки.

Курс “Фінансова і банківська статистика” спирається на той обсяг знань, який отриманий в результаті вивчення загальноекономічних курсів – макроекономіки, мікроекономіки, загальної теорії статистики, соціально-економічної статистики, економічного аналізу, а також фінансів, теорії грошей та кредиту, страхування, теорії імовірності та математичної статистики.

Метою викладання дисципліни “Фінансова і банківська статистика” є глибоке засвоєння теоретичних знань фінансової статистики, формування практичних навичок формулювання та розв’язку складних економіко-статистичних завдань, застосування статистичного апарату до вирішення завдань у фінансовій галузі.

В результаті вивчення дисципліни “Фінансова і банківська статистика” студент повинен: знати основні теоретичні та методологічні принципи економіко-статистичного вивчення кількісних закономірностей масових суспільно-економічних явищ та процесів, які пов’язані з фінансовою і банківською сферою, та застосовувати ці знання на практиці; вміти користуватись основними статистичними методами, будувати та розрахувати основні узагальнюючі показники та характеристики фінансових процесів та відносин; розвинути вміння уживати набуті результати досліджень для глибокого аналізу, обґрунтування прийняття фінансових рішень та накреслення перспектив розвитку.

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. ПРЕДМЕТ ТА МЕТОД ФІНАНСОВОЇ ТА БАНКІВСЬКОЇ СТАТИСТИКИ (2 год.)

Предмет фінансової та банківської статистики. Роль та завдання статистики в умовах реструктуризації економіки та вкорінення ринкових відносин. Теоретичні основи та методи статистики фінансової та банківської статистики, система показників. Класифікація видів діяльності фінансового сектору.

ТЕМА 2. СТАТИСТИКА ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ (6 год.)

Предмет статистики державних фінансів, основні концепції, визначення та показники. Міжнародні бюджетні класифікації. Бюджетні класифікації та особливості статистики державного бюджету України. Система показників державного бюджету. Державний борг. Підходи до прогнозування державного бюджету. Завдання статистики державних фінансів і оподаткування та основні напрямки розвитку.

ТЕМА 3. СТАТИСТИКА ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ (4 год.)

Статистичне вивчення джерел формування та напрямків використання фінансових ресурсів. Показники прибутковості підприємства. Статистичне вивчення фінансової сталості підприємства.

ТЕМА 4. СТАТИСТИКА ГРОШОВОГО ОБІГУ (4 год.)

Предмет та завдання статистики грошового обігу. Схема грошових потоків в економіці. Категорії та класифікації грошового обігу. Джерела статистичних даних про грошовий обіг. Емісія та інфляція грошей. Грошовий мультиплікатор та система статистичних показників грошового обігу. Прогнозування грошової маси.

ТЕМА 5. СТАТИСТИКА КРЕДИТУ (2 год.)

Поняття кредиту, основні принципи кредитування та завдання його статистичного вивчення. Джерела статистичних даних про кредитні вкладення та кредитні ресурси. Категорії та класифікації кредитних вкладень та кредитних ресурсів. Обсяг, структура та динаміка кредитних вкладень та

кредитних ресурсів. Статистичне вивчення зв'язку обігу короткотермінових кредитів із сукупним обігом обігових коштів.

ТЕМА 6. ОСНОВИ ВИЩИХ ФІНАНСОВИХ ОБЧИСЛЕНЬ (8 год.)

Основні завдання вищих фінансових обчислень. Поняття відсотка, відсоткової ставки. Види відсотків, відсоткових ставок. Схеми розрахунків простих та складних відсотків. Поняття дисконтування. Простий та складний дисконт. Еквівалентність відсоткових ставок та платежів. Поняття фінансової ренти, види рент. Обчислення параметрів фінансових рент. Планування погашення довготермінових боргів.

ТЕМА 7. СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ ВИВЧЕННЯ ФОНДОВОГО РИНКУ (2 год.)

Основні поняття ринку цінних паперів та завдання статистики. Джерела статистичних даних про цінні папери. Класифікації та групування при дослідженні фондового ринку. Індивідуальні характеристики цінних паперів. Побудова та використання фондових індексів.

ТЕМА 8. СТАТИСТИКА СТРАХУВАННЯ (2 год.)

Основні дефініції страхування та завдання статистики при вивченні та характеристиці страхового ринку. Застосування класифікацій та групувань у страховій справі. Система показників страхування. Страхова відповідальність, страхові внески, виплати страхового відшкодування. Основи визначення страхових тарифів. Збитковість страхової суми. Показники оцінювання страхового портфеля, інвестування фінансових ресурсів страхової компанії.

ТЕМА 9. ГРОШОВІ ЗАОЩАДЖЕННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ (2 год.)

Джерела статистичної інформації про доходи, видатки та заощадження населення. Баланс грошових доходів та видатків населення, його структура та аналіз. Статистичні методи вивчення диференціації доходів населення, рівня бідності. Статистичні методи в дослідженні процесів заощадження, споживання та нагромадження домашніх господарств.

ТЕМА 10. СНР ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ (2 год.)

Основні концепції, показники та визначення в системі національних рахунків. Система основних рахунків, рахунки нагромадження: рахунок

капіталу, фінансовий рахунок, рахунок інших змін в обсязі активів, рахунок переоцінки. Взаємозв'язок рахунків, вертикальний та горизонтальний аналіз рахунків. Використання інформації системи національних рахунків для кількісного аналізу взаємозв'язків та пропорцій в економіці та для формування економічної політики.

ТЕМА 11. СТАТИСТИКА ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ (2 год.)

Історія розвитку платіжного балансу. Основні концепції, дефініції платіжного балансу. Структура платіжного балансу, правила реєстрації операцій. Класифікації платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції. Зв'язок між платіжним балансом, міжнародною інвестиційною позицією та системою національних рахунків.

ТЕМА 12. ПРЕДМЕТ, МЕТОД, ЗАВДАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СТАТИСТИКИ (2 год.)

Основні методологічні засади статистичного аналізу банківської діяльності. Класифікації та групування банківської статистики, їх взаємозв'язок з класифікаціями та групуваннями економічної статистики. Система показників статистики банківської діяльності.

ТЕМА 13. СТАТИСТИКА КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ (2 год.)

Завдання статистичного аналізу кредитної діяльності банку. Формування кредитних ресурсів банку. Застосування групувань в аналізі кредитної діяльності банку. Система показників статистики кредитної діяльності. Динаміка обороту позики. Кредитна відсоткова ставка. Своєчасність повернення позички. Ефективність використання кредитів. Прогнозування та планування кредитної діяльності банків.

ТЕМА 14. ДОСЛІДЖЕННЯ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ КЛІЄНТІВ. СТАТИСТИКА РИЗИКІВ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (4 год.)

Основні поняття кредитоспроможності. Напрямки аналізу кредитоспроможності. Показники фінансово-економічного стану позичальника. Класифікація клієнтів за кредитоспроможністю. Поняття ризиків у банківській діяльності. Класифікація ризиків. Показники статистичного вивчення ризиків у банківській діяльності. Аналіз банківських ризиків. Статистичне забезпечення управління банківськими ризиками.

ТЕМА 15. СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ БАЛАНСУ
КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ. УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ
БАНКУ (2 год.)

Баланс банку, його структура. Статистичний аналіз активних та пасивних операцій. Вертикальна та горизонтальна структура формування банківських ресурсів. Статистичне забезпечення управління активами та пасивами банку. Рейтинг банку. Статистичний аналіз відсоткової маржі та спреду. Оцінювання надійності банку.

ТЕМА 16. СТАТИСТИЧНЕ ВИВЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ
КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ (2 год.)

Основні напрями статистичного дослідження фінансового стану комерційного банку. Статистичний аналіз ліквідності балансу. Система нормативів та система показників ліквідності банку. Статистичний аналіз платоспроможності банку, система показників платоспроможності. Виконання нормативів платоспроможності. Статистичний аналіз прибутковості банку.

ТЕМА 17. СТАТИСТИКА РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ (2 год.)

Основні завдання статистичне вивчення ринку банківських послуг. Види банківських послуг. Сегментація ринку банківських послуг. Статистичне забезпечення маркетингу банківської діяльності. Статистичне прогнозування характеристик ринку банківських послуг.

ТЕМА 18. СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ
БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (4 год.)

Основні дефініції ефективності банківської діяльності. Система показників ефективності банківської діяльності. Система узагальнюючих оцінок "САМЕЛ". Рейтинг банків за рівнем ефективності.

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

1. Статистика державного бюджету.
2. Статистика грошового обігу.
3. Статистика фінансів підприємств.
4. Статистика кредиту.
5. Прості та складні відсотки.
6. Дисконтування. Еквівалентність фінансових ставок і платежів.
7. Фінансові ренти, їх параметри.
8. Дохідність цінних паперів. Фондові індекси.
9. Статистика страхування.
10. Статистика кредитної діяльності комерційного банку.
11. Банківські ризики. Дослідження платоспроможності клієнтів.
12. Статистичний аналіз балансу банку. Управління активами і пасивами.
13. Фінансовий стан комерційних банків.
14. Статистика ринку банківських послуг.
15. Статистичний аналіз ефективності банківської діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адамов В.Е., Ильенкова С.Д., Сиротина Т.П. и др. Экономика и статистика фирм: Учебник/ под ред. С.Д.Ильенковой М.: Финансы и статистика, 1998.
2. Астахов В.П. Анализ финансовой устойчивости фирмы и процедуры , связанные с банкротством. - Москва: Ось-89, 1995.
3. Барнгольц С.Б. Анализ финансового состояния промышленных предприятий // Деньги и кредит - 1991. - N11.
4. Бурроу К. Основы страховой статистики. – М.: Анкил, 1996.
5. Василик О.Д. Державні фінанси України: Навч. посібник. - К.: Вища шк., 1997.
6. Внукова Н.Н. Практика страхового бизнеса. -К.: Либра, 1994.
7. Головач А.В., Захожай В.Б., Головач Н.А. Банківська статистика. - К.: Українсько-фінський інститут менеджменту та бізнесу, 1998.
8. Едророва В.Н., Мизиковский Е.А. Учет и анализ финансовых активов: акции, облигации, векселя. - М.: Финансы и статистика, 1995.
9. Ефимова О.В. Как анализировать финансовое положение предприятия. - Москва: Бизнес-школа, “Интел-Синтез”, 1994.
10. Заруба О.Д. Банківський менеджмент і аудит. – К.: Лібра, 1996.
11. Количественные методы финансового анализа / Под ред. С. Дж. Брауна и М.П. Крицмена: Пер. с англ. - М.: ИНФРА-М, 1996.
12. Кочович Е. Финансовая математика: Теория и практика финансово-банковских расчетов. – М.: Финансы и статистика, 1995.
13. Лапішко М.Л. Основи фінансово-статистичного аналізу економічних процесів: Підручник. – Львів: Світ, 1995.
14. Липпе П. фон дер. Экономическая статистика. Т. 1. Статистические очерки. Федеральное стат. упр. Германии, 1995. Т. X. Внешняя торговля, платежный баланс, международная инвестиционная позиция.
15. Моторин Р.С. Міжнародна статистика: Навчальний посібник. - К.: Вища школа, 1993.
16. Нікбахт Є., Гропеллі А. Фінанси. - К.: Вік, Глобус, 1992.
17. Перминов С.Б. Экономико-математический анализ хозяйственной деятельности. - Москва: Знание, 1982.
18. Пилипенко Л.П. Фінансовий аналіз як інструментарій оцінки рівня ризику інвестора. //Фінанси України. - 1997.- №1.
19. Рейтман Л.И. Страхование дело: Учебник. - М.: Биржевой научно-консультационный центр, 1992.

- 20.Рябушкин Б.Т. Основы статистики финансов. – М.: Финстатинформ, 1997.
- 21.Статистика: Підручник / А.В.Головач, А.М.Єріна, та ін., за ред. А.В.Головача, А.М.Єріної, О.В.Козирева. - К.: Вища школа, 1993.
- 22.Статистика: Підручник/ С.С.Герасименко, А.В.Головач, А.М.Єріна та ін. -К.: КНЕУ, 1998.
- 23.Страховання: Підручник/ Керівник авт. кол. і наук. ред. С.С. Осадець. – К.: КНЕУ, 1998.
- 24.Теслюк И.Е. Статистика финансов: Учеб. пособие. - Мн.: Выш. шк., 1994.
- 25.Третяк О.Д. Фінансовий аналіз в акціонерних товариствах. // Фінанси України. - 1997. - №1.
- 26.Уотшем Т.Дж., Паррамоу К. Количественные методы в финансах: Учебное пособие для вузов/ Пер. с англ. под ред. М.Р. Ефимовой. - М.: Финансы, ЮНИТИ, 1999.
- 27.Фінанси зарубіжних корпорацій: Навч. Посібник/ В.М.Суторміна та ін.; За ред. В.М.Федосова. – К.: Либідь, 1993.
- 28.Четыркин Е.М. Методы финансовых и коммерческих расчетов М.: Дело, 1992.
- 29.Шоргин С.Я., Шухов А.Г. Задачи оценки нетто-ставки в условиях инфляции. // Финансы, 1995, № 11.
- 30.Экономико- математические методы в анализе хозяйственной деятельности предприятий и объединений. / А.Д. Шеремет, Р.С. Сайфулин, Я.Э.-И. Кару и др. - Москва: Финансы и статистика, 1982.